

KRITICKÉ MYŠLENÍ

Mgr. Helena Hubatková Selucká

VIKBB35

Podpora čtenářství – podzim 2013

ČTENÍM A PSANÍM KE KRITICKÉMU MYŠLENÍ

- <http://www.kritickemysleni.cz/aktuality.php>
- <http://www.rwctic.org/home/viewpage/id/9>
- Metody aktivního učení.

KRITICKÉ MYŠLENÍ

- Schopnost porozumět a přizpůsobit se novým podnětům.
- Hlavním úkolem žáků je osvojit si schopnost efektivně se učit a myslet kriticky.
- Porozumění informacím je pouze předpokladem pro kritické myšlení.
- Často se očekává u žáků vyššího ročníku, ale zvládají to i menší děti.
- Kritické myšlení vyžaduje čas na objevování, vytváření názorů, hledání, změnu názorů, ukotvení...

KRITICKÉ MYŠLENÍ

- KM je myšlení nezávislé, samostatné – každý může mít vlastní názor.
- Získání informace je východiskem, nikoli cílem KM – potřebujeme ji už v úvodu.
- KM začíná otázkami a problémy, které se mají řešit – na základě vlastních potřeb žáka.
- KM hledá rozumné argumenty – (obsahuje tvrzení, důvod, důkaz).
- KM je myšlením ve společnosti – práce ve skupinách, diskuze....
- Psaní je pro kritické myšlení nejcenějším názorem.

OPTIMÁLNÍ PODMÍNKY PRO ROZVOJ KM

- Poskytnout žákům čas a příležitost pro KM.
- Umožnit žákům volně věci domýšlet a domněnky vyslovovat.
- Rozmanité myšlenky, nápady a názory přijímat otevřeně.
- Podporovat aktivní zapojení žáků do učebního procesu.
- Zajistit bezbariérové prostředí, kde nebudou žáci vystaveni posměchu.
- Vyjádřit důvěru v to, že každý žák je schopen činit kritické úsudky.
- Oceňovat myšlení.
- Být připraven formulovat své úsudky či se jich naopak zdržet.

PROČ?

○ KOMPETENCE

KOMPETENCE

- Soubor znalostí, dovedností, postojů, hodnot, které umožňují člověku účinně jednat v různých situacích.
 - znalost? – komunikovat slušně a co to znamená
 - dovednost?
 - postoj?
- Rámcový vzdělávací program pro ZV
 - Kompetence k učení
 - Kompetence komunikativní
 - Kompetence sociální a personální
 - Kompetence občanské
 - Kompetence pracovní
 - Kompetence k řešení problému

- <http://nuv.cz/file/433>

BLOOMOVA TAXONOMIE

- 1956 Benjamin Bloom
- klasifikace vzdělávacích cílů
 - kognitivní oblast
 - postojeová (citová) oblast
 - psychomotorická oblast

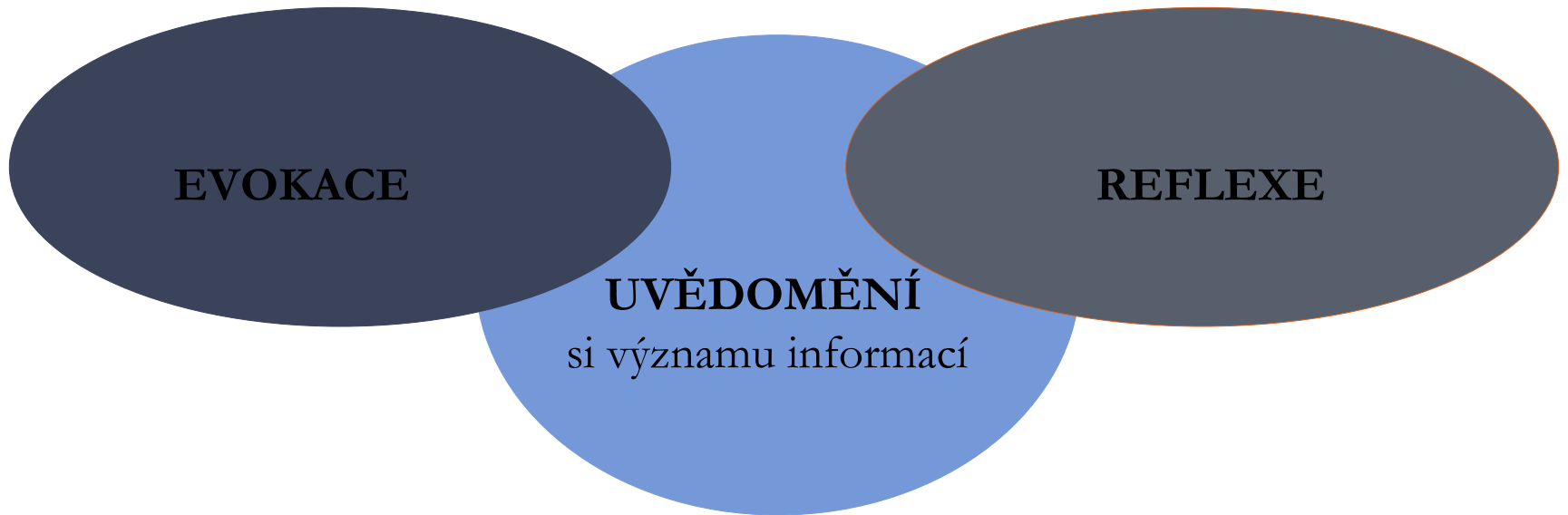

KOGNITIVNÍ OBLAST

- Zapamatování – znalost – vybavení a reprodukce dříve získaných informací nebo jejich rozpoznání.
- Porozumění – vyjádření nebo objasnění látky po svém, opět jde o vybavení informací, které již máme.
- Aplikace – použít to, co známe, v nové situaci.
- Analýza – hledání složek určitého složitějšího celku.
- Syntéza – vzniká něco nového.
- Hodnotící posouzení – vyjádření mínění o hodnotě nějakého jevu.

E - U - R

EVOKACE

- vybavení si a utřídění dosavadních představ o tématu - prekoncepty
- propojuje dosavadní znalosti, zkušenosti či představ učícího se dítěte s cílem pro danou hodinu
- učitel (ka) nezasahuje do výuky, pouze dodá další instrukce nebo naváže další otázkou
- individuální, poté ve dvojicích, ve skupinách...
- vnitřní motivace pro práci s tématem

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU INFORMACÍ

- přichází zdroje, které žáci mohou považovat za zdroj informovanější, poučenější než jsou v danou chvíli oni sami
- přijímání nových informací, jakou mají pro žáka hodnotu....
- samostatné hledání a nalézání odpovědí na stanovené otázky
- trvajících chuť učit se a poznávat

REFLEXE

- každý sám formuluje své pochopení po svém
- sestavuje svůj nový obraz studované věci – staví novou strukturu z původních i nových poznatků a otázek, ujasňuje si souvislosti
- ujasňuje si postupy učení a myšlení, kterými se dostal k novým informacím a novému pochopení
- reflexe jedné hodiny bývá evokací další

E-U-R

EVOKACE

- Naše očekávání, koníčky – „hnízda podle abecedy“
- Základní kameny čtenářství – brainstorming
- Destruktivně-konstruktivní brainstorming
- Člověk a jeho specifika (fáze 1 a 2)

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU

- Člověk a jeho specifika (fáze 1 a 2)
- Knihovna a její přizpůsobení se uživatelů, výběr fondu

REFLEXE

- Diamant
- Kostka

